

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 53/25

U Luxembourg 29. travnja 2025.

Presuda Suda u predmetu C-452/23 | Fastned Deutschland

Sud pojašnjava uvjete pod kojima se koncesija može izmijeniti bez novog postupka dodjele

Mogućnost izmjene, pod određenim uvjetima, ugovora o koncesiji bez novog postupka dodjele primjenjuje se i na koncesiju koja je prvotno dodijeljena subjektu in house, iako je koncesionar u međuvremenu privatiziran

U kontekstu spora koji se odnosi na proširenje postojećih koncesija za upravljanje uslužnim objektima na njemačkim autocestama na izgradnju i korištenje postaja za punjenje električnih vozila, Sudu je postavljeno pitanje o mogućnosti takvog proširenja, pod određenim uvjetima, bez novog postupka dodjele. Sud smatra da se tomu ne protivi činjenica da je koncesija prvotno dodijeljena subjektu *in house*, iako je koncesionar u međuvremenu privatiziran. Nije potrebno provjeravati zakonitost prvotne dodjele koncesije nakon isteka roka za njezino osporavanje. Uvjet koji se odnosi na to da je izmjena „postala potrebna” zbog nepredvidivih okolnosti znači da te okolnosti zahtijevaju prilagodbu prvotne koncesije kako bi se osiguralo da njezino pravilno izvršenje može i dalje trajati.

Društva Autobahn Tank & Rast i Ostdeutsche Autobahntankstellen upravljaju s oko 90 % uslužnih objekata na njemačkim saveznom autocestama na temelju otprilike 360 ugovora o koncesijama sklopljenih s njemačkom državom¹. Ona je zatim proširila te postojeće koncesije, bez postupka dodjele, na izgradnju i korištenje postaja za punjenje električnih vozila na tim odmorištima. Društvo Fastned², koje upravlja takvim postajama u Njemačkoj, osporava to proširenje pred njemačkim sudom.

Predniku³ dvaju predmetnih operatora između 1996. i 1998. dodijeljeno je 280 od tih 360 koncesija bez prethodnog nadmetanja na najduže trajanje od 40 godina. U to je vrijeme taj prednik bio u stopostotnom vlasništvu njemačke države, prije nego što ga je ona u potpunosti privatizirala.

Društvo Fastned smatra da je proširenje koncesija na postaje za punjenje nevaljano jer mu je trebao prethoditi postupak dodjele na razini Europske unije.

Njemački sud uputio je Sudu pitanje s obzirom na pravila Europske unije o dodjeli koncesija koje zbog svoje vrijednosti načelno moraju biti otvorene za tržišno natjecanje⁴.

Jedno od tih pravila omogućuje, pod određenim uvjetima⁵, izmjenu postojeće koncesije bez novog postupka dodjele ako je ta izmjena „postala potrebna” zbog nepredvidivih okolnosti. Prema mišljenju društva Fastned, to se pravilo ne primjenjuje na koncesije koje prvotno nisu dodijeljene u okviru postupka javne nabave.

Sud je odgovorio da se predmetno pravilo primjenjuje i u slučaju kad je koncesija prvotno dodijeljena subjektu *in house* bez poziva na nadmetanje⁶ i ako je izmjena predmeta te koncesije izvršena na datum kad koncesionar više nema svojstvo subjekta *in house*. Tim se pravilom od nacionalnih sudova ne zahtijeva da nadziru zakonitost prvotne dodjele koncesije u okviru tužbe za poništenje njezine izmjene ako je istekao rok za osporavanje te prvotne dodjele.

Sud također pojašnjava da je izmjena koncesije „postala potrebna” u smislu istog pravila ako nepredvidive okolnosti zahtijevaju prilagodbu prvotne koncesije kako bi se osiguralo da njezino pravilno izvršenje može i dalje trajati.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst i, ovisno o slučaju, kratak prikaz](#) presude objavljuju se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 4293.

Snimke s objave presuda dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

¹ Pomoću društva privatnog prava Autobahn des Bundes, u neotuđivu vlasništvu Savezne Republike Njemačke.

² Najprije je društvo Tesla Germany osporavalo izmjene koncesija zajedno s društvom Fastned, ali se kasnije povuklo iz postupka.

³ Tank & Rast AG.

⁴ [Direktiva 2014/23/EU](#) Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o dodjeli ugovorâ o koncesiji.

⁵ U skladu s odredbom o kojoj je riječ, koncesiju je moguće izmijeniti bez novog postupka dodjele pod trima uvjetima. Prvi sadržava dva elementa, od kojih se prvi odnosi na nastanak okolnosti koje pažljivi javni naručitelj nije mogao predvidjeti, a drugi na činjenicu da te okolnosti zahtijevaju izmjenu predmetne koncesije. Drugi uvjet zahtijeva da se predmetnom izmjenom ne mijenja ukupna priroda ugovora o koncesiji o kojem je riječ. Trećim se u načelu zahtijeva da povećanje iznosa tog ugovora ne bude veće od 50 % vrijednosti prvotnog ugovora o koncesiji.

⁶ U skladu s pravilima koja su se primjenjivala u vrijeme prvotne dodjele 280 od 360 koncesija o kojima je riječ, subjektom *in house* smatrao se subjekt (i.) nad kojim je javni naručitelj izvršavao kontrolu sličnu onoj koju je izvršavao nad vlastitim uslugama i (ii.) koji je obavljao većinu svojih aktivnosti s tim javnim naručiteljem.